

Koti kuuluu kaikille – opiskelijoiden viestiseinä tekee asunnottomuutta näkyväksi

20.10.2026

Asunnottomien yötä vietetään Suomessa vuosittain 17. lokakuuta YK:n köyhyyden vastaisena päivänä (VVA, i.a.). Päivän tavoitteena on lisätä tietoisuutta asunnottomuudesta sekä muistuttaa jokaisen oikeudesta turvalliseen kotiin. Vaikka Suomi tunnetaan kansainvälisesti asunnottomuuden vähentämisen mallimaana, asunnottomuus koskettaa edelleen tuhansia ihmisiä ja on viime vuosina kääntynyt kasvuun (Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (VARKE), 2026).

SEAMKin sosionomiopiskelijat toteuttivat Asunnottomien yö -tapahtumaan asunnottomuutta käsittelevän viestiseinän, joka on esillä Seinäjoen kaupunginkirjastossa ja Toimintojentalolla. Viestiseinä toteutettiin osana *Viestintä ja media sosiaalialan työssä* -opintojaksoa SEAMK Wellbeing Labsin toimeksiantona. Viestiseinän tavoitteena on lisätä tietoa asunnottomuudesta, herättää keskustelua sekä kannustaa pohtimaan ilmiön taustalla olevia syitä, seurauksia ja ratkaisuja. Samalla opiskelijat harjoittelivat yhteiskunnallista vaikuttamista, osallistavaa viestintää ja median hyödyntämistä sosiaalialan ammatillisessa työssä.

Sosionomiopiskelijoiden kokoama viestiseinä on esillä Seinäjoen kaupunginkirjastossa 25.10. saakka (kuva: Ulla-Maaria Paukkunen).

Asunnottomuus näkyy myös Etelä-Pohjanmaalla

Asunnottomuus yhdistetään usein mielikuvaan kadulla yöpyvästä ihmisestä. Todellisuudessa suurin osa asunnottomuudesta ei näy ulospäin. Suomessa asunnottomiksi luetaan esimerkiksi henkilöt, jotka asuvat tilapäisesti sukulaisten tai tuttavien luona, erilaisissa asumisyksiköissä, laitoksissa tai majoituspalveluissa vakituisen asunnon puuttuessa (VARKE, 2026, s. 8–9). Suomessa asunnottomuus väheni vuosikymmenten ajan, mutta viime vuosina kehitys on muuttunut huolestuttavaan suuntaan. Vuoden 2025 lopussa Suomessa oli VARKE:n tiedonkeruun perusteella 4 579 yksinelävää asunnotonta, ja asunnottomien määrä kasvoi jo toista vuotta peräkkäin. Asunnottomuuden kasvun taustalla ovat mm. sosiaaliturvaan tehdyt muutokset, elinkustannusten ja asumiskustannusten nousu sekä epäsuhta vuokratason ja Kelan hyväksymien asumismenojen välillä (mts. 11).

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen asumisneuvonnan kokemusten mukaan asunnottomuus on lisääntynyt myös Etelä-Pohjanmaan alueella (Suominen, 2026). Seinäjoella oli vuoden 2025 lopussa 60 asunnotonta (VARKE, 2026, s. 28). Asumisneuvojana työskentelevän Toni Suomisen arvion mukaan asunnottomuutta

kokevien todellinen määrä Seinäjoella voi olla lähellä 500:aa, jos piiloasunnottomuus huomioidaan (Suominen, 2026). Tämä vastaisi noin lähes yhtä prosenttia kaupungin väestöstä ja olisi samalla tasolla suurten kaupunkien asunnottomuuslukujen kanssa. Asumisneuvonnassa asunnottomuuden taustatekijöinä korostuvat muun muassa vuokrat, häiriöt asumisessa, perheväkivalta, erotilanteet, mielenterveyden haasteet sekä erilaiset riippuvuudet. Etelä-Pohjanmaan asunnottomuustyötä haastaa se, ettei alueella ole ensisuoja eli paikkaa, jossa asunnoton ihminen voisi viettää yönsä.

Viestinnällä voidaan vaikuttaa

Sosiaalialalla julkinen viestintä voi olla palveluista tiedottamisen lisäksi myös vaikuttamista, osallisuuden vahvistamista ja yhteiskunnallisten epäkohtien näkyväksi tekemistä. Sosiaalialan ammattilaisilla on sekä lainsäädäntöön että ammattietiikkaan perustuva velvollisuus välittää tietoa sosiaalisista ongelmista ja edistää yhteiskunnallista keskustelua hyvinvointiin liittyvistä kysymyksistä (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 7 §; Talentia 2017). Rakenteellisen sosiaalityön näkökulmasta tavoitteena on tehdä näkyväksi niitä yhteiskunnallisia rakenteita, jotka voivat ylläpitää eriarvoisuutta ja syrjäytymistä (Pohjola, 2014). Mediavaikuttamisella voidaan lisätä tietoisuutta sosiaalisista ilmiöistä, perustella muutostarpeita sekä tuoda julkiseen keskusteluun sellaista tietoa, joka muuten saattaisi jäädä näkymättömäksi (Tiitinen, 2018; Tiitinen & Lähteinen, 2014).

Opiskelijoiden toteuttamalla viestiseinällä haluttiin tuoda esiin, että asunnottomuus ei ole vain yksilön ongelma, vaan laajempi yhteiskunnallinen kysymys. Tavoitteena oli myös tehdä näkyväksi, että asunnottomuus voi koskettaa lähes jokaista ja sen taustalla on usein useiden vaikeiden elämäntilanteiden ja yhteiskunnallisten tekijöiden yhteisvaikutus.

Opintojakson aikana osallistava viestintä toteutui konkreettisesti, kun kaksi opiskelijaa pääsi haastattelemaan asunnottomuutta kokeneita ihmisiä Päiväkeskus Laituriin. Haastattelujen pohjalta opiskelijat kokosivat viestiseinälle haastateltavien omia kokemuksia asunnottomuudesta ja avun saamisesta:

Yhteiskunta ei auta, vaan asunnoton jää täysin heitteille. Lopulta vieras nainen maksoi yöksi Airbnb-asunnon, koska oli itsekin kokenut asunnottomuutta.

Sain ruokajakelusta ruoka-avustusta, mutta ei ole jääkaappia missä säilyttää ruokia tai keittiötä, missä ruokaa valmistaa.

Minulla on nyt koti. Parempaa en toivo.

Jokaisella on oikeus kotiin

Suomen aiempi menestys asunnottomuuden vähentämisessä on perustunut pitkälti Asunto ensin -periaatteeseen. Periaatteen mukaan asunto nähdään perustavanlaatuisena ihmisoikeutena ja lähtökohtana hyvinvoinnille (Y-säätiö, i. a.). Ihmiselle tarjotaan ensin koti, minkä jälkeen voidaan rakentaa hänen tarvitsemansa tuki ja palvelut. Asunto ei siis ole palkinto kuntoutumisesta, vaan kuntoutumisen mahdollistava perusta. Suomessa on pitkään ollut poliittista tahtoa asunnottomuuden poistamiseen, ja pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen on kirjattu myös nykyiseen hallitusohjelmaan (Valtioneuvosto, 2023,

s. 124).

Asunnottomuus on monisyinen ilmiö, jonka taustalla voi olla monenlaisia elämäntilanteita ja yhteiskunnallisia tekijöitä. Siksi myöskään sen ratkaisemiseen ei ole yhtä keinoa. Tarvitaan kohtuuhintaisia asuntoja, toimivia ja helposti saavutettavia palveluja, asumisen tukea sekä yhteiskunnallista tahtoa ehkäistä syrjäytymistä (Perkiö, 2026). Asunnottomuuden ehkäisyssä tärkeää on myös avun saaminen riittävän varhain, ennen kuin asumisen ongelmat johtavat kodin menettämiseen.

Opiskelijoiden toteuttama viestiseinä muistuttaa, että asunnottomuuden takana on aina ihminen ja yksilöllinen elämäntilanne. Se voi lisätä ymmärrystä, haastaa ennakkoluuloja ja nostaa näkyviin kokemuksia, jotka jäävät helposti yhteiskunnallisen keskustelun marginaaliin. Jokainen voi omalta osaltaan vaikuttaa siihen, millaisia käsityksiä asunnottomuudesta rakennetaan ja miten asunnottomuutta kokevat ihmiset kohdataan.

Asunnottomuus ei ole ihmistä määrittävä ominaisuus, vaan elämäntilanne, johon voidaan vaikuttaa.

Viestiseinä kutsuu pysähtymään tämän ajatuksen äärelle ja muistuttaa tärkeästä lähtökohdasta: jokaisella on oikeus kotiin.

Opiskelijoiden pystyttämä viestiseinä muistuttaa, että jokaisella on oikeus kotiin. (kuva: Ulla-Maaria Paukkunen).

Opiskelijoiden kokoama viestiseinä on esillä Seinäjoen kaupunginkirjastossa 25.10. saakka ja

Toimintojentalolla 30.10. saakka.Milka Volanto

VTM, lehtori

SEAMK

Milka Volanto työskentelee sosiaalialan lehtorina SEAMKissa ja viimeistelee parhaillaan rakenteelliseen sosiaalityön erikoistumisopintojaan.

Lähteet

Morottaja, E. (22.4.2026). *Asunnottomien yö 2026 teema: Näkyvillä, mutta näkymätön – Miesten asunnottomuus Suomessa*. Asunnottomien yö -kansalaisliike. <https://asunnottomienyo.fi/>

Perkiö, E. (1.9.2026). *Asunnottomuus ilmiönä ja yhteiskunnallisena ongelmana* [PowerPoint-esitys]. SEAMK, Viestintä ja media sosiaalialan työssä -opintopaketti.

Pohjola, A. (2014). Rakenteellisen sosiaalityön paikannuksia. Teoksessa A. Pohjola, M. Laitinen, & M. Seppänen (toim.), *Rakenteellinen sosiaalityö* (3. p., s. 16–33). UNIpress.

Suominen, T. (17.9.2026). *Asunnottomuus ja asumisen haasteet* [PowerPoint-esitys]. SEAMK, Viestintä ja media sosiaalialan työssä -opintopaketti.

Talentia. (2017). *Arki, arvot, elämä, etiikka: Sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet*. Talentia ry. <https://talentia.e-julkaisu.com/2017/eettiset-ohjeet/>

Tiitinen, L. (2018). Sosiaalialan mediavaikuttaminen hiljaisuuden kulttuurin murtajana. *Yhteiskuntapolitiikka* 83:2. <https://core.ac.uk/download/pdf/156784225.pdf>

Tiitinen, L., & Lähteinen, S. (2014). Julkisen viestinnän keinoilla toteutetun rakenteellisen sosiaalityön tavoitteet. Teoksessa A. Pohjola, M. Laitinen, & M. Seppänen (toim.), *Rakenteellinen sosiaalityö*. Sosiaalityön tutkimuksen seura (s. 191–212). UNIpress.

Valtioneuvosto (2023). *Vahva ja välittävä Suomi: Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023* (Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58). <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (VARKE) (2026). *Asunnottomat 2025*. Ympäristöministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-282-2>

Y-säätiö (i. a.). *Asunto ensin -malli*. <https://lysaatio.fi/asunto-ensin/asunto-ensin-malli/>